

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XX. — Izdan in razposlan dne 27. maja 1874.

61.

Postava od 15. maja 1874,

o polajšilih, katera naj se dodelé delničarskim (akcionarskim) družbam za ta slučaj, če se več njih zedini (fuzionira) v eno samo.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen I.

Finančni upravi se daje oblast, v tem slučaju, kadar se v šestih mesecih po začetku veljavnosti te postave delničarska družba s tem razdruži, da se zedini z drugo delničarsko družbo (fuzija), katera že obstojí ali katera se v ta namen še le ustanoví, zastran pogodeb, ki se sklenejo po povodu tega zedinjenja in zaradi njegove izvedbe, odpuščati pristojbine od predevanja imovine, kakor bi jih bilo po redu odmerjati in pripisovati, po tem vpisnine in pristojbine po lestvici (škali) za dotično predevanje zemljeknjižnih (tabularskih) terjatev idoče.

Člen II.

Ta postava pride v moč tist dan, ko se razglasí.

Zvršiti jo naroča se finančnemu ministru.

V Budim-Pešti, dne 15. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Pretis s. r.

62.

Postava od 16. maja 1874,

s katero se dovoljuje več na Češkem in Moravskem ležečih nepremičnin združiti s kneževskim Liechtensteinskim primogeniturnim fidejkomisom.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

§. 1.

Dovoljuje se, da kneževski Liechtensteinski primogeniturni fidejkomis niže imenovana prostolastna (allodijalna) posestva od njih posestnika kneza Janeza Liechtensteinskega po zamenji pridobi z odstopom kapitalov, kateri zdaj spadajo k primogeniturnemu fidejkomisu, in da se ta posestva namesto odstopljenih kapitalov vtelovijo primogeniturnemu fidejkomisu:

A. Na Češkem:

1. Posestvo Ugrinjoves in pa Kyje;
2. posestvo Škvorec;
pri obeh posestvih brez hiš, v katerih se kuha pivo in žganje;
3. posestvo Bynice;
4. posestva Babice velike in male s Popovičkami, Kurje in Lipani;
5. del grajščine Planjanske namreč pristave Behovice, Dubeč, Kraljevice, Nupake in Sluštice;
6. Gozdne parcele, ležeče v občini Dobku št. 85, 226, 227, 240 in 105, ki spadajo h Kovniški grajščini;

B. Na Moravskem:

7. Posestvo Usov
z naslednjimi zemljeknjižnimi nepremičninami:
  - a) zemljišči v občini Klopinah št. P. 392, 393, 395 in 397;
  - b) travnikom v Oskavi št. 603;
  - c) zemljišči v občini Veleborji št. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 22 in 23;
  - d) zemljišči v občini Mladci št. 322, 323, 324, 375 a) in b);
  - e) travnikom v občini Stavenici št. 572;
  8. posestvo Karlovec, razen parne žage za žagalnice v Valtericah;
  9. posestvo Sternberg s Pnjovico, brez Pnjoviške pivovarnice in brez parne žage v Detrihovu, vendar pa z naslednjimi knjigovpisnimi stvarmi:
    - a) staniščem Popuveškega zagradnika št. 51 v Pnjovici in vrtom št. P. 525, 526 a) in b);
    - b) hišo št. C. 11 b) Šternberškega predmestja Dolge ulice z vrtom in parcelami št. 12 a) in b), 13, 14 in 20;
    - c) travnikom št. P. 998 v občini Detrihovu;
    - d) gozdnimi parcelami št. 913 in 914 in travnikom P. 915 v Detrihovu;
    - e) vrtom v Šternberškem predmestji Zamku št. P. 384;
    - f) zemljiščema v Berunu št. P. 1341 in 1342;
    - g) zemljišči v Gnoici št. P. 841, 844, 846, 849, 850, 851 in 853;
  10. posestvo Črnčin;
  11. posestvo Milonice;
  12. posestvo Novi Zamki;

- 13. posestvo Vicomelice;
- 14. posestvo Zarošice s poštnim dvorom št. 143 v Silnični;
- 15. posestvo Straževica.

§. 2.

Ob enem in po meri, kakor se v §. 1 omenjene nepremičnine vtelovijo fidejkomisu, odločiti je od fidejkomisa in rešiti fidejkomisne vezi njihovi že sodno ustanovljeni cenilni vrednosti primerjen aequivalent fidejkomisnih kapitalov.

§. 3.

Zvršiti to postavo je naročeno ministru pravosodja.

V Budim-Pešti, dne 16. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Glaser s. r.

63.

Postava od 16. maja 1874,

o napravi lokomotivne železnice od Spleta v Siverič s krilom v Šibenik.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako :

Člen I.

Vladi se daje oblast, napraviti ob državnem trošku lokomotivno železnico od Spleta na Drniš v Siverič s krilom (panogo) v Šibenik.

V ta namen se vladi za sestavo projekta v podrobnosti in za začetek staveb, kar jih bode treba po zgornjih železnicah, v letu 1874 dovoljuje en milijon guldinarjev avstr. veljave kredita, ki naj se založi iz zajma sklenjenega s postavo od 13. decembra 1873 (Drž. zak. št. 162).

Člen II.

Ministru za trgovino in finančnemu ministru se naroča zvršiti to postavo.

V Budim-Pešti, dne 16. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

64.

Postava od 16. maja 1874,

o uvetih in olajšilih v zavarovanje železnic od Leobersdorfa v Sv. Hipolit (St. Pölten) s krilno železnico od Scheibmühla v Schrambach, eventualno Freiland, od Leobersdorfa v Gutenstein in od Pöchlarna v Gaming.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Vladi se daje oblast, podeljujoč koncesijo v delo in rabo lokomotivnih železnic

- a) od Leobersdorfa na Altenmarkt, Hainfeld in Wilhelmsburg v Sv. Hipolit s panogo od Scheibmühla v Schrambach, eventualno Freiland;
- b) od Leobersdorfa v Gutenstein;
- c) od Pöchlarna v Gaming — za tega delj, da bi se delo precej začelo in v rokih po členu IX te postave za dovršbo določenih dokončalo, brezobrestne ponapredščine do dveh milijonov 500.000 goldinarjev avstr. veljave v bankovcih dati in za terjatev odtod izvirajočo v plačilo vzeti po polni imenski vrednosti delnice (akcije) od delničarske družbe, katera se za imenovane proge napravi. Ta udeležba državne blagajnice je združena z uvetom,

1. da se izkaže, da je ostanek delniškega kapitala zagrnjen s podpisi po kursu al pari ali saj po ceni temu kursu se bližajoči, in

2. da koncesijonarji projekt v podrobnosti, in vse druge priprave tako hitro naredé, da bodo mogli najpozneje v treh mesecih od dne podeljene koncesije začeti delo po kosu od Leobersdorfa v Sv. Hipolit.

Ponapredščine, ki jih je po tem takem dajati za delo, naj se po meri, kakor bodo vsak čas napredovala dela koncesijonarjev, oziroma prihodnje delničarske družbe in kolikor bode nabavljeno robe, vsak mesec izplačujejo za neštempljana prejemna potrdila na podlogi predloženih, s prilogami, kakor gre, opravljenih izkazil.

Člen II.

Državni upravi se za ponapredščine, ki jih ona dá po členu I, dopušča na vse stavbe koncesijonarske, oziroma družbene in na vso za delanje te železnice spravljeno robo prva in izločilna zastavna pravica s predstvom pred vsemi iz katerega koli imena izvirajočimi terjatvami, dokler se ne izkaže, da so priskrbljeni denarji, potrebni za dodelanje.

Člen III.

Pri podelitvi koncesije za gori omenjene proge smejo se vrh tega dovoliti še naslednja financijalna olajšila:

- a) oprostitev od dohodnine in štempeljskih pristojbin za kupone, kakor tudi od vsakega davka, ki bi se morebiti s prihodnjimi postavami vpeljal, za čas dela in za dvajset let od dne, katerega se začne vožnja po dotičnih progah;

- b) oprostitev od štampilja in pristojbin za vse pogodbe, vloge in druga pisma za nabavo kapitala, in za delanje in opravo železnice do tistega časa, ko se izroči občni službi;
- c) oprostitev od štampiljev in pristojbin za prvo izdatbo delnic in predstvenih obligacij kakor tudi začasnih (interimalnih listov), in prenosnine, ki bi jo bilo plačati od kupljenega zemljišča.

Člen IV.

V zavarovanje posebnih interesov, ki jih ima državna uprava odtod, da je dala ponapredščine za delo, pridržava se ji pravica, po državnih v ta namen postavljenih organih, kakor se ji bode zdelo primerno, neposredstveno čuti nad tem, da se vsi v delo in opravo železnic imenovanih v členu I nabavljeni denarji res in primerno v to porablajo.

Še je vladi prihranjena pravica, organe, ki jih koncesionarji postavijo za to, da bodo nadzirali delo, zaslužek pri delu izračunjali, likvidovali in nakazovali, v njih službenem svojstvu potrjevati in njim namenjena službena navodila, službene pogodbe in disciplinarne propise odobravati.

Troške tega posebnega nadzora povrnejo koncesionarji, oziroma družba, ki se napravi, z vsoto, katero določi trgovinsko ministerstvo.

Člen V.

Uvete, pod katerimi se nabavi denar, sosebno visokost kursa, po katerem se izdado delnice, in tako uvete, pod katerim se oddá delo, predložiti je vladi v odobrenje, in kar se dela tiče, in nabavljanja robe, razpisati je ponudo.

Člen VI.

Po železnicah Leobersdorf-Gutenstein, Pöchlarn-Gaming, in po krilu Scheibmül-Schrambach, eventualno Freiland, naj se vozi samo z maksimalno hitrino od dvanajst kilometrov na uro ter se daje vladi oblast, dajati ne samo pri delanji vsa mogoča olajšila, temuč tudi, kar se kretnje tiče, spregledovati vse v ukazu od 16. novembra 1851 (Drž. zak. št. 1 ex 1852) in dotičnih dodatnih ukazih zaradi varnosti propisane naredbe v toliko, kolikor se bode trgovinskemu ministerstvu zdelo, da se sme z ozirom na ponižano maksimalno hitrost.

Člen VII.

Še je koncesionarjem naložiti dolžnost, napraviti direktno železnično zvezo od Leobersdorfa v Ebenfurt po tem, ko bo dodelana proga, projektirana od Gjura (Raba) do dolnjeavstrijsko-ogerske meje pri Ebenfurtu.

Člen VIII.

Dalje je zavezati koncesionarje, železnično zvezo od Sv. Hipolita v Traismauer, na katera se smejo uporabiti določila členov III in VI, tedaj izdelati, kadar se izkaže, da se je toliko deležnikov za-njo podpisalo, kolikor se trgovinskemu ministerstvu vzvidi primerno.

Za ta slučaj se vladi daje moč, pod uveti v členu I ustanovljenimi izdati brezobrestnih ponapredščin do 300.000 goldinarjev.

Še se vladi daje moč, kadar se primerno deležnikov oglasi s podpisom za delnice, koncesionarje zavezati, narediti železnično zvezo dalje čez Traismauer v Mautern, na katero se smejo tudi uporabiti določila členov III in VI, in za ta slučaj pod uveti povedanimi v členu I podeliti brezobrestnih ponapredščin do 200.000 gl.

Člen IX.

Roke za dovršbo je postaviti tako, da bodo proga Leobersdorf-St. Pölten in krilo Scheibmühl-Schrambach, eventualno Freiland, najpozneje v treh letih, proga Leobersdorf-Gutenstein in proga Pöchlarn-Gaming najpozneje v štirih letih, od dne podeljene koncesije, dodelane in občni službi izročene.

Člen X.

Pri postavljanji drugih koncesijnih določil je kolikor se dá ozirati se na ukazilo postave od 1. junija 1868 (Drž. zak. št. 56) o uvetih in olajšilih za podjetje pod imenom „Avstrijska severnozahodna železnica“ koncesijoniranega železnocestnega omrežja; ali kar se tiče tarif za vožnjo ljudi, naj veljajo koncesiji primerne tarife južne železnice.

Člen XI.

Zvršiti to postavo se naroča trgovinskemu in finančnemu ministru.

V Budim-Pešti, dne 16. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

65.

Postava od 16. maja 1874,

da se brž izdelata od železnice lokomotivne, projektirane od Libne v Kunžvart, kos Rakovniško-Pribramsko-Protivinski.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

Vladi se daje oblast, od lokomotivne železnice od Libne v Kunžvart koncesijonirane 8. oktobra 1872 ob državnem trošku izdelati kos Rakovniško-Pribramsko-Protivinski.

V ta namen dovoljuje se vladi za leto 1874 kredita osem milijonov goldinarjev avstr. veljave, ki naj se založi iz zajma sklenjenega s postavo od 13. decembra 1873 (Drž. zak. 162).

Člen II.

Troški, ki so jih koncesionarji železnice Libensko-Kunžvartske gledé kosa od Rakovnika na Pribram do Protivina že imeli, zlasti za sestavo projekta, odkup zemljišča in nabavo gradiva, smejo se — kolikor se take oprave res obrnejo v prid — toda samo po pravi njih zdanjemu stanu primerni vrednosti, katera se najde po cenitvi, in ki jo trgovinsko ministerstvo pretehta in vsotama potrdi, prevzeti in samo do te vsote povrniti.

Člen III.

Izrekuje se, da je koncesija od 8. oktobra 1872 (Drž. zak. št. 167) ugasnila. Vendar pa pristoji dve leti dozdanjim koncesionarjem prednost, zavarovati vse v členu I postave od 28. junija 1872 (Drž. zak. št. 101) omenjene proge ali tudi samo nekatere teh prog pred vsemi drugimi prosilci, ako se podado istim uvetom kakor ti in pravnoviezno to izrekó najpozneje v dveh mesecih po prejetem dotičnem priznanilu.

Ako bi prevzeli kos Rakovnišku-Protivinski, bodo kakor vsi drugi iskanci koncesije dolžni, državni upravi v gotovini povrniti troške na to progo porabljene.

Člen IV.

Minister za trgovino in finančni minister imata naročilo, to postavo zvršiti.

V Budim-Pešti, dne 16. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Banhans s. r.

Pretis s. r.

66.

Postava od 17. maja 1874,

o kreditih za leto 1874 dodatno dovoljenih.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem tako:

Člen I.

V nakupitev poslopja na Dunaji za c. kr. oblastva in urade dovoljuje se dodatno k državnemu troškovniku za leto 1874, potrebščine poglavje 21, naslov 1 „dikasterijalna poslopja“ preizreden kredit od enega milijona dvakrat sto tisoč goldinarjev avstr. veljave.

Vladi, kupujoči to hišo, daje se oblast, prodajaleu dovoliti oprostilo od polovice presnemščine, katera bi ga po §. 69 postave od 9. februarja 1850 (Drž. zak. št. 50) zadela.

Člen II.

Zaradi razširjalnega zidovanja pri Dunajskem deželnem sodišči v kaznenih rečéh, preudarjenega sploh na tri sto eden in devetdeset tisoč pet sto petdeset goldinarjev troškov dovoljuje se dodatno k troškovniku za leto 1874, potrebščine poglavje 28, naslov 3: „Nove stavbe pravosodnega upravnstva“ sto dvajset tisoč goldinarjev preizrednega kredita.

Ako bi se ta kredit v letu 1874 ne porabil ves, sme se ne porabljeni del predejati na leto 1875 in do konca junija 1876 porabiti, ali v tem slučaju bode s tem ostankom takó ravnati, kakor da je bil v državnem troškovniku za 1875 dovoljen, ter ga bode po tem takem tudi v račun za službo tega poslednjega leta postaviti.

Člen III.

Mojima ministroma za finance in pravosodje je naročeno zvršiti to postavo. V Budim-Pešti, dne 17. maja 1874.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Glaser s. r.

Pretis s. r.

67.

Ukaz ministerstev za pravosodje in finance od 18. maja 1874,

o dolžnosti sodišč, uradom pristojbine odmerjajočim priobčevati napovedi (zglasitve) pogodb o trgovskih družbah, katere podpadajo opombi 2 tarifne številke $\frac{9}{55}$ postave od 13. decembra 1862 (Drž. zak. št. 89).

Ker je po opombi 2 k tarifni številki $\frac{9}{55}$ postave od 13. decembra 1862 (Drž. zak. št. 89) tedaj, kadar se o kupčijski družbi ne izdá pismena pogodba, napoved, podajano o nji trgovinskemu sodišču, da bode vpisana v trgovsko kazalo (register), ob enem šteti za pravno pismo o kupčijski družbi, ter na take napovedi uporabljati določilo tarifne številke $\frac{102}{43m}$ omenjene postave, to se z namenom, odpraviti različen postopek, ki se je zapazil na to stran, spominjajo sodišča, da so dolžna tudi zastran takšnih vlog postopati po določilih tarifne številke $\frac{16}{53}$ postave od 9. februarja 1850 (Drž. zak. št. 50), in ukaza finančnega ministerstva od 20. aprila 1854 (Drž. zak. št. 106).

Glaser s. r.

Pretis s. r.